

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 182/2009 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 6ης Μαρτίου 2009

για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1019/2002 για τις προδιαγραφές εμπορίας του ελαιολάδου

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2007, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών και ειδικών διατάξεων για ορισμένα γεωργικά προϊόντα (ενιαίος κανονισμός ΚΟΑ) ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 113 παράγραφος 1 στοιχείο α) και το άρθρο 121 στοιχείο α), σε συνδυασμό με το άρθρο 4,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Είναι επιθυμητό να διευκρινιστεί ότι η ονομασία με την οποία πωλούνται τα ελαιόλαδα και τα πυρηνέλαια πρέπει να είναι μία από τις ονομασίες που προβλέπονται από την κοινή οργάνωση των γεωργικών αγορών. Πρόσθετα στοιχεία σχετικά με καθεμιά από τις προσδιοριζόμενες κατηγορίες ελαιολάδου πρέπει να αναγράφονται στη σήμανση, αλλά όχι απαραίτητα πλησίον της ονομασίας με την οποία πωλείται το προϊόν. Όσον αφορά προϊόντα τα οποία περιέχουν ελαιόλαδο, δεν πρέπει να απαιτείται η σήμανση ούτε της ονομασίας ούτε, κατά συνέπεια, των πρόσθετων στοιχείων.
- (2) Με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1019/2002 της Επιτροπής ⁽²⁾ θεσπίστηκε προαιρετικό καθεστώς σήμανσης της καταγωγής για το ελαιόλαδο μολονότι στόχος ήταν ένα σύστημα το οποίο προβλέπει την υποχρεωτική σήμανση της καταγωγής όσον αφορά το εξαιρετικό παρθένο και το παρθένο ελαιόλαδο, ώστε να αντανakλάται το γεγονός ότι, λόγω των γεωργικών συνθηκών ή των τοπικών μεθόδων παραγωγής ή ανάμιξης, τα ελαιόλαδα αυτά μπορεί να έχουν αρκετά διαφορετικές ιδιότητες και γεύσεις, ανάλογα με τη γεωγραφική τους προέλευση. Από την άποψη αυτή, αποδείχθηκε ότι, οι προαιρετικές ρυθμίσεις που έχουν έκτοτε εφαρμοστεί δεν επαρκούν ώστε να αποφεύγεται η παραπλάνηση του καταναλωτή όσον αφορά τα πραγματικά χαρακτηριστικά του παρθένου ελαιολάδου. Επιπλέον, βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2002, για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων ⁽³⁾, θεσπίστηκαν από το 2002 κανόνες ανιχνευσιμότητας, οι οποίοι ισχύουν από την 1η Ιανουαρίου 2005. Η πείρα η οποία έχει αποκτηθεί από τους εμπορευόμενους και τις αρμόδιες αρχές ως προς το θέμα αυτό οδήγησε στο να καταστεί υποχρεωτική η σήμανση της καταγωγής όσον αφορά το εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο και το παρθένο ελαιόλαδο.

(3) Μεγάλο μέρος του εξαιρετικού παρθένου και του παρθένου ελαιολάδου στην Κοινότητα αποτελείται από μείγματα ελαιολάδων τα οποία προέρχονται τόσο από διαφορετικά κράτη μέλη όσο και από τρίτες χώρες. Πρέπει να προβλεφθούν απλές διατάξεις για τη σήμανση της καταγωγής των μειγμάτων αυτών. Οι απλές αυτές διατάξεις θα καταστήσουν δυνατή την κατάργηση προηγούμενων διατάξεων όσον αφορά τη σήμανση, που αναφέρουν την «κυρίως καταγωγή», η οποία είναι περίπλοκο να εφαρμοστεί, δύσκολο να ελεγχθεί και ενδεχομένως παραπλανητική.

(4) Ορισμένοι όροι οι οποίοι περιγράφουν τα οργανοληπτικά χαρακτηριστικά που αναφέρονται στη γεύση και/ή στην οσμή του εξαιρετικού παρθένου και παρθένου ελαιολάδου, προσδιορίστηκαν πρόσφατα από το Διεθνές Συμβούλιο Ελαιολάδου (ΙΟΕ) στην αναθεωρημένη του μέθοδο οργανοληπτικής αξιολόγησης για τα παρθένα ελαιόλαδα. Η χρήση των όρων αυτών για τη σήμανση του εξαιρετικού παρθένου ελαιολάδου και του παρθένου ελαιολάδου πρέπει να περιορίζεται σε ελαιόλαδα που έχουν αξιολογηθεί με βάση την αντίστοιχη μέθοδο ανάλυσης. Απαιτούνται μεταβατικές ρυθμίσεις για ορισμένους φορείς οι οποίοι χρησιμοποιούν σήμερα τους προαναφερόμενους όρους.

(5) Πολλά κράτη μέλη διατήρησαν σε ισχύ την εθνική τους νομοθεσία βάσει της οποίας απαγορεύεται η παραγωγή μειγμάτων ελαιολάδου με άλλα σπορέλαια για σκοπούς εσωτερικής κατανάλωσης, ώστε να προστατέψουν το παραδοσιακό προϊόν τους και να διατηρήσουν ένα υψηλό επίπεδο ποιότητας στην παραγωγή σε εθνική κλίμακα. Οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1019/2002 δεν ισχύουν όσον αφορά τον τόνο και τη σαρδέλα, είδη τα οποία καλύπτονται αντίστοιχα από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1536/92 του Συμβουλίου, της 9ης Ιουνίου 1992, περί καθορισμού κοινών προδιαγραφών εμπορίας για τις κονσέρβες τόνου και παλαμιδας ⁽⁴⁾ και από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2136/89 του Συμβουλίου, της 21ης Ιουνίου 1989, περί καθορισμού κοινών προδιαγραφών εμπορίας για τις κονσέρβες σαρδελών ⁽⁵⁾. Για λόγους σαφήνειας, πρέπει να γίνει σαφής μνεία ως προς τα προαναφερόμενα στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1019/2002.

(6) Συνεπώς, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1019/2002 πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.

(7) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής διαχείρισης της κοινής οργάνωσης γεωργικών αγορών,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1019/2002 τροποποιείται ως ακολούθως:

⁽¹⁾ ΕΕ L 299 της 16.11.2007, σ. 1.⁽²⁾ ΕΕ L 155 της 14.6.2002, σ. 27.⁽³⁾ ΕΕ L 31 της 1.2.2002, σ. 1.⁽⁴⁾ ΕΕ L 163 της 17.6.1992, σ. 1.⁽⁵⁾ ΕΕ L 212 της 22.7.1989, σ. 79.

1) Στο άρθρο 1, η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της οδηγίας 2000/13/EK και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 510/2006 του Συμβουλίου (*), ο παρών κανονισμός καθορίζει τις προδιαγραφές εμπορίας σε επίπεδο λιανικού εμπορίου, ειδικώς για τα ελαιόλαδα και τα πυρηνέλαια που αναφέρονται στο σημείο 1 στοιχεία α) και β) και στα σημεία 3 και 6 του παραρτήματος XVI του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007.

(*) ΕΕ L 93 της 31.3.2006, σ. 12.»

2) Το άρθρο 3 τροποποιείται ως εξής:

α) πριν από την πρώτη παράγραφο προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«Ως ονομασία, σύμφωνα με το άρθρο 118 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007, νοείται το όνομα με το οποίο πωλείται το προϊόν το οποίο αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1) εδάφιο 1 της οδηγίας 2000/13/EK».

β) στην πρώτη παράγραφο, η οποία εισάγεται στη θέση της δεύτερης παραγράφου, οι πρώτες λέξεις αντικαθίστανται από τα εξής:

«Η σήμανση των ελαίων που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 πρέπει να περιλαμβάνει, με τρόπο ευκρινή και ανεξίτηλο, εκτός από την ονομασία η οποία αναφέρεται στην πρώτη παράγραφο, αλλά όχι υποχρεωτικά πλησίον αυτής, την ακόλουθη πληροφορία για την κατηγορία του ελαίου:»

3) Το άρθρο 4 τροποποιείται ως εξής:

α) στην παράγραφο 1, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από τα ακόλουθα δύο εδάφια:

«Ο προσδιορισμός της καταγωγής πρέπει να αναγράφεται στη σήμανση για το εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο και για το παρθένο ελαιόλαδο, όπως ορίζεται στο σημείο 1 εδάφια α) και β) του παραρτήματος XVI του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007.

Όσον αφορά τα προϊόντα τα οποία ορίζονται στα σημεία 3 και 6 του παραρτήματος XVI του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007, ο προσδιορισμός της καταγωγής δεν θα αναγράφεται στη σήμανση.»

β) η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Ο προσδιορισμός της καταγωγής για τον οποίο γίνεται μνεία στην παράγραφο 1 συνίσταται μόνον:

α) σε περίπτωση που το ελαιόλαδο είναι καταγωγής, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 4 και 5, κράτους μέλους ή τρίτης χώρας, σε μνεία του κράτους μέλους, της Κοινότητας ή της τρίτης χώρας, ανάλογα με την περίπτωση, ή,

β) σε περίπτωση που πρόκειται για μείγματα ελαιολάδου καταγωγής, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 4 και 5, από περισσότερα του ενός κράτη μέλη ή τρίτες χώρες, σε αναγραφή μιας εκ των παρακάτω φράσεων, ανάλογα με την περίπτωση:

i) “μείγμα ελαιολάδων Ευρωπαϊκής Κοινότητας” ή αναφορά στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα,

ii) “μείγμα ελαιολάδων εκτός Ευρωπαϊκής Κοινότητας” ή αναφορά στην καταγωγή εκτός Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

iii) “μείγμα ελαιολάδων Ευρωπαϊκής Κοινότητας και μη” ή αναφορά στην καταγωγή Ευρωπαϊκής Κοινότητας και μη, ή

γ) προστατευόμενη ονομασία προέλευσης ή προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 510/2006, σύμφωνα με τις διατάξεις των προδιαγραφών του εν λόγω προϊόντος.»

γ) Η παράγραφος 6 διαγράφεται.

4) Το άρθρο 5 τροποποιείται ως εξής:

α) Το στοιχείο γ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«γ) οι ενδείξεις των οργανοληπτικών χαρακτηριστικών που αναφέρονται στη γεύση και/ή στην οσμή αναγράφονται μόνον για το εξαιρετικό παρθένο και παρθένο ελαιόλαδο. Οι όροι οι οποίοι αναφέρονται στην παράγραφο 3 εδάφιο 3 του παραρτήματος XII του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2568/91 αναγράφονται στη σήμανση μόνον εφόσον βασίζονται σε αποτελέσματα αξιολόγησης η οποία έχει διενεργηθεί βάσει της μεθόδου η οποία προβλέπεται στο παράρτημα XII του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2568/91.»

β) Προστίθεται η ακόλουθη δεύτερη παράγραφος:

«Προϊόντα προς πώληση τα οποία φέρουν εμπορικά σήματα, η αίτηση για την κατοχύρωση των οποίων έχει υποβληθεί έως την 1η Μαρτίου 2008 και τα οποία περιέχουν τουλάχιστον έναν από τους όρους οι οποίοι αναφέρονται στο σημείο 3.3 του παραρτήματος XII του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2568/91, δεν τηρούν τις διατάξεις του άρθρου 5 στοιχείο γ του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1019/2002 έως την 1η Νοεμβρίου 2011.»

5) Το άρθρο 6 τροποποιείται ως εξής:

α) Στην παράγραφο 1 προστίθεται το ακόλουθο τρίτο εδάφιο:

«Τα κράτη μέλη δύνανται να απαγορεύσουν την παραγωγή, στην επικράτειά τους, μειγμάτων ελαιολάδου και άλλων φυτικών ελαίων τα οποία αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο σχετικά με την εσωτερική κατανάλωση. Εντούτοις, δεν δύνανται να απαγορεύουν, στην επικράτειά τους, την εμπορία μειγμάτων τα οποία προέρχονται από άλλες χώρες ούτε την παραγωγή αυτών στην επικράτειά τους, με σκοπό την εμπορία σε άλλο κράτος μέλος ή την εκμετάλλευσή.»

β) Στην παράγραφο 2 το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο:

«Με εξαίρεση τον τόνο σε ελαιόλαδο, που προβλέπει ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1536/92 του Συμβουλίου (*), και τις σαρδέλες σε ελαιόλαδο, που προβλέπει ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2136/89 του Συμβουλίου (**), όπου η παρουσία ελαίων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 του παρόντος κανονισμού, σε τρόφιμο, πλην εκείνων τα οποία αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, αναφέρεται στη σήμανση, εκτός από τον κατάλογο των συστατικών, με λέξεις, εικόνες ή γραφικές παραστάσεις, η ονομασία πώλησης του τροφίμου ακολουθείται αμέσως μετά από ένδειξη του ποσοστού ελαιολάδου που προστέθηκε, σε σχέση με το καθαρό ολικό βάρος του τροφίμου, όπως αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 1) του παρόντος κανονισμού.

(*) ΕΕ L 163 της 17.6.1992, σ. 1.

(**) ΕΕ L 212 της 22.7.1989, σ. 79.»

γ) Η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Οι όροι οι οποίοι αναφέρονται στην πρώτη παράγραφο του άρθρου 3 δύνανται να αντικατασταθούν από τον όρο “ελαιόλαδο” στη σήμανση προϊόντων για τα οποία γίνεται μνεία στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου.

Εντούτοις, στην περίπτωση παρουσίας πυρηγελαιίου, ο όρος “ελαιόλαδο” αντικαθίσταται από τον όρο “πυρηγελαιίο”.

δ) Προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος 4:

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 6 Μαρτίου 2009.

«4. Τα στοιχεία τα οποία αναφέρονται στη δεύτερη παράγραφο του άρθρου 3 δεν απαιτούνται για τη σήμανση προϊόντων για τα οποία γίνεται μνεία στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου.»

6) Στο άρθρο 8 παράγραφος 2, το στοιχείο β) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«(β) οργάνωση φορέων στο εν λόγω κράτος μέλος που αναφέρεται στο άρθρο 125 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007.»

7) Στο άρθρο 9 παράγραφος 2, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Για τις εξακριβώσεις των ενδείξεων που αναφέρονται στα άρθρα 4, 5 και 6, τα οικεία κράτη μέλη μπορούν να καθιερώσουν σύστημα έγκρισης των επιχειρήσεων, οι εγκαταστάσεις συσκευασίας των οποίων βρίσκονται στο έδαφός τους.»

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την έβδομη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιουλίου 2009.

Κατά παρέκκλιση από τη δεύτερη παράγραφο, τα προϊόντα που έχουν νομίμως παρασκευαστεί και σφραγιστεί στην Κοινότητα ή έχουν νομίμως εισαχθεί στην Κοινότητα και τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία πριν από την 1η Ιουλίου 2009 μπορούν να διατεθούν στο εμπόριο μέχρις εξαντλήσεως των αποθεμάτων.

Για την Επιτροπή
Mariann FISCHER BOEL
Μέλος της Επιτροπής